

Broj: 06-04-2-1175-8/19/MH
Sarajevo, 30. 10. 2019. godine

Bosna i Hercegovina
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Sekretarijat

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO			
04-11-2019			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,0403	-50-18	-1916	119

PREDMET: Izvještaj o zbrinjavanju izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2018. godinu, dostavlja se-

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 177. sjednici održanoj 19. 9. 2019. godine razmotrilo i usvojilo Izvještaj o zbrinjavanju izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u BiH za 2018. godinu.

Zaključkom Vijeća ministara sa iste sjednice zaduženo je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH da najmanje jednom godišnje informira Parlamentarnu skupštinu BiH o napretku u predmetnoj problematici.

U skladu sa gore navedenim, u prilogu akta dostavljamo vam Izvještaj o zbrinjavanju izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u BiH za 2018. godinu, pripremljen na jezicima i pismima u službenoj upotrebi u BiH.

S poštovanjem,

Prilog:

- Izvještaj o zbrinjavanju izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2018. godinu na bosanskom jeziku,
- Izvještaj o zbrinjavanju izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2018. godinu na srpskom jeziku,
- Izvještaj o zbrinjavanju izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom u Bosni i Hercegovini za 2018. godinu na hrvatskom jeziku.

Dostavljeno:
1x naslovu
1x a/a

MINISTRICA
Semira Borovac
Semira Borovac

ИЗВЈЕШТАЈ
О ЗБРИЊАВАЊУ ИЗБЈЕГЛИЦА И СТРАНАЦА ПОД СУПСИДИЈАРНОМ ЗАШТИТОМ
У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА 2018. ГОДИНУ

јули 2019. године

Сажетак Извјештаја о збрињавању избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у Босни и Херцеговини за 2018. годину

Извјештај о збрињавању избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у Босни и Херцеговини за 2017. годину усвојио је Савјет министара БиХ на 150. сједници одржаној 24. 7. 2018. године, а дана 5. 9. 2018. године упућен је на разматрање Парламентарној скупштини БиХ.

У складу са Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 и 19/16), Министарство за људска права и избјеглице БиХ (у даљњем тексту: Министарство) надлежно је за бригу о правима и питањима избјеглица и лица под супсидијарном заштитом у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: БиХ) након утврђивања њиховог статуса.

У складу са Законом о азилу („Службени гласник БиХ“, бр. 11/16 и 16/16), Министарство је надлежно за осигурање приступа правима избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом у БиХ (информисање о правима, смјештај, рад, образовање, здравствену заштиту, социјалну помоћ и помоћ при укључивању у бх. друштво).

У БиХ су 74 лица с признатим избјегличким статусом и 38 странаца под супсидијарном заштитом.

Министарство осигурава избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом право на смјештај у Избјегличко-прихватном центру „Салаковац“ у Мостару у којем тренутно бораве 22 избјеглице са признатим статусом. Преосталих 90 лица бораве у приватном смјештају, и то највећим дијелом на подручју Кантона Сарајево.

Током 2018. године избјеглице и странци под супсидијарном заштитом у БиХ остваривали су приступ праву на здравствено осигурање и здравствену заштиту у складу с Правилником о начину остваривања здравственог осигурања лицима којима је призната међународна заштита у БиХ („Службени гласник БиХ“, број 16/17). Ово право финансира се из буџета Министарства и за 2018. годину укупно је за ове намјене издвојено 47.146,85 КМ.

Правилником о начину остваривања права на социјалну помоћ лицима којима је призната међународна заштита у БиХ („Службени гласник БиХ“, број 43/17) утврђено је да ова лица остварују права из социјалне заштите, права из заштите породице с дјецом/дјечије заштите и другу материјалну помоћ. Министарство је у 2018. години за осигурање права из социјалне заштите утрошило новчана средства у износу од 69.358,52 КМ и то на име ограничене финансијске помоћи, сталне новчане помоћи, једнократне помоћи, дјечијег додатка и смјештаја у установе социјалне заштите.

Правилником о начину остваривања права на образовање лица којима је призната међународна заштита у БиХ („Службени гласник БиХ“, број 42/17) прописан је начин на који избјеглице и странци под супсидијарном заштитом у БиХ остварују право на предшколско, основно, средње и високо образовање. Сва дјеца укључена су у образовни систем у БиХ и то и у предшколски одгој и образовање, и у основно, средње и високо образовање. Дјеца су такође укључена и у продужене боравке, играоничке групе, секције, курсеве и сл. Школску 2018/2019. годину похађа укупно 28 дјеце.

Правилником о личном стању и упису у матичне књиге чињеница рођења, вјенчања и смрти лица којима је призната међународна заштита у БиХ („Службени гласник БиХ“, број 54/10) прописано је да се чињенице рођења, вјенчања или смрти за избјеглице и странце под

супсидијарном заштитом у БиХ уписују у матичне књиге, у складу с позитивним прописима о матичним књигама у ентитетима, Брчко Дистрикту БиХ, те међународним инструментима који се примјењују у БиХ у овој области.

Према Закону о држављанству БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 82/05, 43/09, 76/09 и 87/13), избјеглице с признатим статусом остварују право на држављанство БиХ под олакшаним условима (олакшана натурализација). У 2018. години држављанство БиХ добило је седам лица.

Средства за остваривање права избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом и чланова њихових породица осигуравају се из буџета Министарства и посебног потпројекта с УНХЦР-ом који Министарство потписује за сваку буџетску годину. За 2018. годину укупан буџет Министарства за финансирање права лица којима је призната међународна заштита у БиХ износио је око 423.000,00 КМ и додатна средства укључујући и ребаланс одобрених средстава, у укупном у износу од 178.505,00 КМ кроз потпројекат с УНХЦР-ом.

С циљем пружања психосоцијалне помоћи и бесплатне правне помоћи лицима под међународном заштитом, Министарство примјењује раније потписане протоколе о сарадњи с невладиним удружењима Босанскохерцеговачком иницијативом жена и Удружењем 'Ваша права БиХ'.

Остварени напредак у односу на Извјештај о збрињавању лица под међународном заштитом за 2017. годину:

У 2018. години држављанство БиХ добило је седам лица, што уз податке из претходног извјештаја чини укупно 25 натурализованих избјеглица у БиХ.

Потписани протоколи о сарадњи с невладиним удружењима попуњавају недостатак капацитета Министарства у асистенцији на остваривању наведених права избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ.

Центрима за социјални рад који нису редовно достављали извјештаје о исплаћеним средствима на име права из социјалне заштите послане су обавијести, те су прибављени недостајући извјештаји.

УВОД

Извјештај о збрињавању избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ за период од 1. 1. 2018. до 31. 12. 2018. односи се на остваривање права избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ у складу са Законом о азилу.

Савјет министара БиХ је, на приједлог Министарства, на 150. сједници одржаној 24. 7. 2018. године, размотрио и усвојио Извјештај о збрињавању избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ за 2017. годину. Извјештај о збрињавању избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ за 2017. годину је дана 5. 9. 2018. године упућен је на разматрање Парламентарној скупштини БиХ.

ПРАВНИ ОСНОВ

У складу с Анексом IV Дејтонског мировног споразума, питања избјеглица, имиграције и азила су у искључивој надлежности БиХ.

Чланом 12. Закона о министарствима и другим органима управе БиХ дефинисана је надлежност Министарства за бригу о правима и питањима избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ након утврђивања њиховог статуса.

Парламентарна скупштина БиХ усвојила је Стратегију у области миграције и азила и Акциони план за период 2016 - 2020.

Обавезе по предметној проблематици везане су за чињеницу да је БиХ потписница Конвенције о статусу избјеглица из 1951. и Протокола из 1967. године.

У складу с чланом 78. став (4) Закона азилу, Министарство је надлежно да избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом у БиХ осигура приступ сљедећим правима: информисање о правима, смјештај, рад, образовање, здравствену заштиту, социјалну помоћ и помоћ при укључивању у бх. друштво. Истим законом прописано је да Министарство након консултација с Министарством сигурности БиХ и Министарством цивилних послова БиХ доноси подзаконске акте о начину остваривања права избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ.

У складу са Законом о азилу, Министарство је у 2017. години донијело сљедеће подзаконске акте којима се осигурава приступ остваривању права:

1. Правилник о начину остваривања здравственог осигурања лица којима је призната међународна заштита у БиХ,
2. Правилник о смјештају, начину рада, функционисању и кућном реду у Избјегличко-прихватном центру "Салаковац" у Мостару ("Службени гласник БиХ", број 29/17),
3. Правилник о начину остваривања права на образовање лица којима је призната међународна заштита у БиХ,
4. Правилник о начину остваривања права на социјалну помоћ лица којима је призната међународна заштита у БиХ и
5. Правилник о начину остваривања права на рад лица којима је призната међународна заштита у БиХ ("Службени гласник БиХ", број 52/17).

ПОСТУПАК ПРИЗНАВАЊА СТАТУСА ИЗБЈЕГЛИЦЕ/СТРАНЦА ПОД СУПСИДИЈАРНОМ ЗАШТИТОМ

Избјеглички статус биће одобрен странцу који се због основаног страха од прогона због своје расе, вјере, националности, припадности одређеној друштвеној групи или политичког мишљења налази изван земље свог држављанства а не може или се, због таквог страха, не жели ставити под заштиту те земље, као и лицу без држављанства који се налази изван земље свог претходног уобичајеног мјеста боравка а не може се или се, због таквог страха, не жели вратити у ту земљу.

Супсидијарна заштита одобрава се странцу који не испуњава услове за одобрење статуса избјеглице из члана 19. Закона о азилу ако постоје озбиљни разлози за вјеровање да ће се повратком у земљу поријекла или земљу уобичајеног мјеста боравка суочити са стварним ризиком од тешке повреде људских права и основних слобода.

Институционално правно, проблематика је подијељена тако да Министарство сигурности БиХ води бригу о статусним питањима лица која затраже заштиту у БиХ, води поступак по захтјеву за азил и доноси рјешења о признавању избјегличког/статуса супсидијарне заштите, а Министарство је одговорно за осигурање приступа припадајућим правима избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом. Министарство сигурности након проведеног поступка по захтјеву за азил, доставља Министарству обавијест о рјешењу којим се одобрава статус.

Након признавања статуса, Министарство сигурности БиХ издаје идентификациони документ (избјеглички картон или картон супсидијарне заштите). Избјеглички картон издаје се с роком важења од три године, а картон супсидијарне заштите с роком колико траје и статус (статус се одобрава на 1 годину, а продужава на 2 године). По издавању картона, Министарство сигурности БиХ копију истог доставља Министарству. Такође, Министарство сигурности БиХ избјеглицама у БиХ може издати и путни документ у складу са Законом о азилу.

Министарство цивилних послова БиХ, на захтјев Министарства сигурности БиХ, избјеглицама с признатим статусом додјељује јединствени матични број (ЈМБ). ЈМБ који се додјељује избјеглицама с признатим статусом не пролази кроз евиденције ЈМБ за грађане БиХ. ЈМБ се не додјељује странцима под супсидијарном заштитом с обзиром на краћи рок трајања статуса.

Рјешења о признавању, продужењу и укидању статуса, као и копије издатих картона Министарство сигурности БиХ доставља Министарству с циљем осигуравања права ових лица.

СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ

Министарство води и ажурира базу података о избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом у БиХ на основу обавијести Министарства сигурности БиХ, а које се односе на податке из службене евиденције тог министарства у складу са надлежностима према Закону о азилу. Податак о броју лица је податак из службене евиденције Министарства сигурности БиХ, с обзиром да та институција проводи поступке и доноси рјешења којима се одобрава, продужава и укида статус. Подаци из службене евиденције Министарства се односе на приступ правима која се финансирају путем Министарства.

Број избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ¹ је:

- 74 избјеглице и
- 38 странаца са статусом супсидијарне заштите.

¹ Податак из јула 2019. године

Земље поријекла избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ су: Србија, Молдавија, Пакистан, Македонија, Алжир, Палестина, Црна Гора, Саудијска Арабија, Камерун, Сирија, Египат, Турска и Ирак.

Држављанство	Избјеглице	Странци под супсидијарном заштитом
Република Србија	58	
Република Турска		22
Сиријска Арапска Република	5	11
Република Сјеверна Македонија	3	
Црна Гора	2	
Република Молдавија	2	
Република Ирак		2
Алжирска НД Република	1	
Република Камерун	1	
Палестина	1	
Краљевина Саудијска Арабија	1	
Арапска Република Египат		1
Држава Кувајт		1
Исламска Република Пакистан		1
УКУПНО	74	38

На податке који се односе на избјеглице и странце под супсидијарном заштитом у БиХ примјењују се прописи о заштити личних података који се односе и на држављане БиХ. У односу на земљу поријекла, све информације и подаци о избјеглицама у БиХ и странцима под супсидијарном заштитом сматрају се повјерљивим и могу бити достављени земљи поријекла само након што се претходно прибави мишљење Министарства и писмена сагласност лица или његовог законског заступника, на којег се тај податак односи.

Избјеглице и странци под супсидијарном заштитом у БиХ, према пријави адресе боравишта Служби за послове са странцима Министарства сигурности БиХ (наведено у избјегличком картону и картону о супсидијарној заштити), према слободном избору бораве на територији БиХ како слиједи:

Пребивалиште/боравиште	Избјеглице	Странци под супсидијарном заштитом
Кантон Сарајево	34	28
Херцеговачко-неретвански кантон	31	
Тузлански кантон	2	5
Унско-сански кантон	4	
Средњобосански кантон	1	3

Зеничко-добојски кантон	1	2
Град Приједор	1	
УКУПНО	74	38

У односу на податке из Извјештаја за 2017. годину, број избјеглица је мањи (није било нових рјешења којим се одобрава избјеглички статус у БиХ), док је број странаца под супсидијарном заштитом у порасту.

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА

Министарство осигурава избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом у БиХ приступ праву на: информисање о правима, смјештај, рад, образовање, здравствену заштиту, социјалну помоћ и помоћ при укључивању у бх. друштво.

1. СМЈЕШТАЈ

Министарство осигурава приступ праву на смјештај избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом у БиХ у Избјегличко-прихватном центру „Салаковац“ у Мостару, у складу с Правилником о смјештају, начину рада, функционисању и кућном реду у Избјегличко-прихватном центру „Салаковац“ у Мостару. Лица која не користе смјештај који организује Министарство налазе се у приватном смјештају.

Министарство од 2000. године управља Избјегличко-прихватним центром „Салаковац“ у Мостару, који служи за организовани смјештај свих оних лица која нису у стању сами себи осигурати смјештај.

У Избјегличко-прихватном центру „Салаковац“ Мостар тренутно бораве 22 лица. Преосталих 90 избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ бораве у приватном смјештају, и то највећим дијелом на подручју Кантона Сарајево (укупно 62), те исти смјештај плаћају из својих средстава (осим лица смјештених у установе социјалне заштите, чији је смјештај плаћен из буџета Министарства).

С циљем функционисања Избјегличко-прихватног центра „Салаковац“ Мостар, по уговору о дјелу ангажовано је осам запослених. Лица ангажована по уговору о дјелу обављају послове административног радника (два запосленика), чуварске службе (четири запосленика), магацинера (један запосленик) и хигијеничара (један запосленик).²

У оквиру функционисања Избјегличко-прихватног центра „Салаковац“ у Мостару, неријешен проблем је и даље радноправни статус ангажованог особља што умногоме отежава реализацију свих активности које се проводе у Избјегличко-прихватном центру „Салаковац“ Мостар. Због чињенице да је већина њих ангажована већ више година по уговору о дјелу, Министарство трпи озбиљне примједбе Канцеларије за ревизију институција БиХ, а с друге стране, постоје ограничења за проширење систематизације, новозапошљавање и др.

² Податак закључно са 31. 12. 2018. године

2. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Током 2018. године избјеглице и странци под супсидијарном заштитом у БиХ су у складу с Правилником о начину остваривања здравственог осигурања лица којима је призната међународна заштита у БиХ, остваривали здравствену заштиту под истим условима као и босанскохерцеговачки држављани.

Ово право финансира се из буџета Министарства и за 2018. годину укупно је за ове намјене издвојено 47.146,85 КМ.

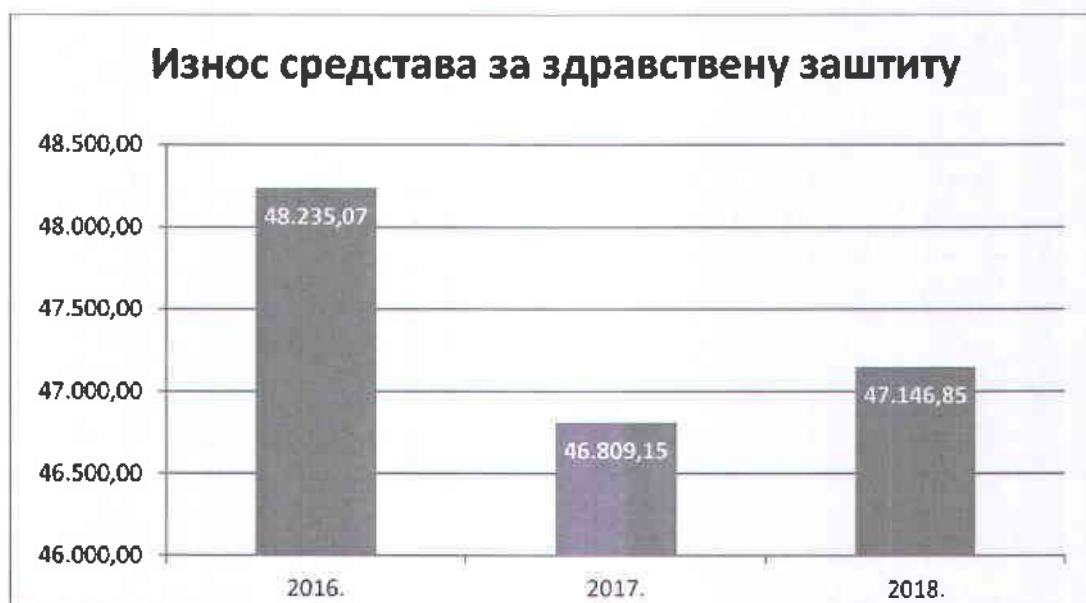
Почетком сваке године за подручје Херцеговачко-неретванског кантона, Тузланског кантона и Унско-санског кантона плаћамо годишње премије по 20,00 КМ за здравствено осигурање што је за 2018. годину износило за ХНК 300,00 КМ, ТК 140,00 КМ и УСК 60,00 КМ. Укупно 500,00 КМ. Уплатом годишњих премија избјеглице и странци под супсидијарном заштитом ослобођени су плаћања партиципације у здравственим установама.

Министарство је закључно с децембром 2018. године за укупно 111 избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ и чланове њихових породица осигурало финансијска средства за остваривање здравствене заштите у складу с наведеним подзаконским актом. Од тога је 99 избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом, а 12 чланова њихових породица су дјеца бх. држављани чији је један родитељ избјеглица, а други родитељ бх. држављанин који није у сталном радном односу. Износ који се издваја за ове потребе обрачунава се мјесечно, у висини од 5% од просјечне мјесечне бруто плате запослених у БиХ, а према посљедњим објављеним подацима Агенције за статистику БиХ.

Према евиденцијама Министарства, укупно је у децембру 2018. године било евидентирано 59 носилаца здравственог осигурања. Чланове домаћинства осигуравамо по носиоцу здравственог осигурања осим у случају статуса супсидијарне заштите гдје се сви чланови осигуравају појединачно, јер немају јединствен матични број. Избјеглице и странци под супсидијарном заштитом у БиХ не пролазе кроз евиденције грађана БиХ (ЦИПС) и ЈМБ, добијен од Министарства цивилних послова БиХ, не пролазе кроз евиденције завода за здравствено осигурање, ни пореских управа у БиХ.

У случају када се здравствена заштита осигурава странцима под супсидијарном заштитом, овим лицима, на захтјев Министарства, пореске управе, зависно од мјеста боравишта, додјељују матични број за странца у БиХ на основу којег се уводе у порески систем БиХ, јер је то обавеза након ступања на снагу Закона о јединственом систему регистрације, контроле и наплате доприноса. Такође, на исти начин пријављују се и носиоци домаћинства избјеглице, док се остали малолетни чланови домаћинства пријављују по матичном броју који добију након утврђивања статуса, јер малолетна лица нису порески обавезници. Посебно се осигуравају и лица која нису на редовном школовању, а навршила су 15 година живота.

Овакав систем здравствене заштите ових лица у БиХ уведен је 2007. године и представља једини начин на који смо им као држава могли осигурати право на здравствену заштиту овим, што је наша обавеза по међународним и домаћим прописима. До данас у пракси скоро да нисмо имали ниједан забиљежен случај да је овим лицима ускраћено ово право у јавним здравственим установама на територији БиХ (домовима здравља, болницама, породилиштима, стоматолошким службама, апотекама и сл.), јер се ово право редовно финансира из буџета Министарства.

3. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Правилником о начину остваривања права на социјалну помоћ лица којима је призната међународна заштита у БиХ прописане су сљедеће категорије припадајућих права: права из области социјалне заштите, права из области заштите породице с дјецом/дјечије заштите и друга материјална помоћ, и то: новчана помоћ (стална); новчана накнада (додатак) за помоћ и његу од другог лица; једнократна новчана помоћ; помоћ за оспособљавање за самосталан живот и рад (дјеце и омладине); смјештај у установе социјалне заштите; кућна њега и помоћ у кући; друга материјална помоћ; дјечији додатак/додатак за дјецу; накнада умјесто плате жени/мајци-породиљи у радном односу, за вријеме док одсуствује са посла због трудноће, порођаја и његе дјетета/накнада плате у вријеме коришћења породилског одсуства; новчана помоћ незапосленој жени/мајци-породиљи која није у радном односу/матерински додатак; једнократна помоћ за опрему новорођенчета/помоћ за опрему новорођенчета.

Поступак се проводи на сљедећи начин: избјеглица/странац под супсидијарном заштитом (преко правног заступника – Ваша права) подноси захтјев за остварење одређеног права мјесно надлежном центру за социјални рад (ЦСР) према мјесту пребивалишта/боравишта; ЦСР проводи поступак и доноси рјешење којим се одобрава право; рјешење се по правоснажности доставља Министарству; Министарство врши мјесечне исплате у складу са рјешењем. Изузетно од наведеног, рјешење о смјештају у установе социјалне заштите се доноси ЦСР по претходно прибављеном мишљењу Министарства.

Престанак појединих права се реализује у складу са рјешењем надлежног ЦСР. По пријему обавијести о престанку статуса од МС, Министарство о истом обавијештава надлежни ЦСР, који доноси рјешење о престанку права. Такође, престанак појединог права је могућ и услед престанка других услова за остваривање истог, нпр. запослење и сл., у ком случају ЦСР доноси исто рјешење.

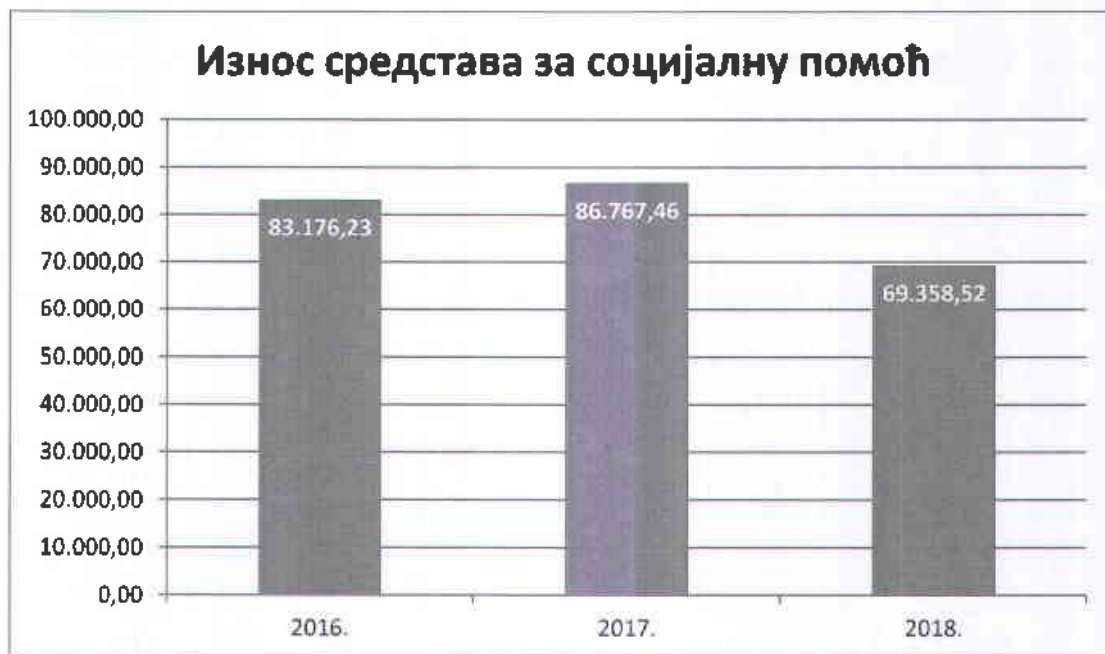
Тренутно су на снази 20 рјешења о ограниченој финансијској помоћи, пет рјешења о смјештају и два рјешења о дјечијем додатку. Као основица за утврђивање висине помоћи по основу права из овог правилника одређена је просјечна годишња нето плата у БиХ, а према последњем објављеном податку Агенције за статистику БиХ за 2018. годину просјечна годишња нето плата

у БиХ износила је 879 КМ. Износ за свако од права из социјалне заштите утврђује се множењем основице с утврђеним коефицијентом за свако од права дефинисано Правилником.

У том смислу, Министарство је у 2018. години за осигурање права из социјалне заштите утрошило новчана средства у износу од 69.358,52 КМ и то на име ограничене финансијске помоћи, сталне финансијске помоћи, једнократне помоћи, дјечијег додатка и смјештаја у установе социјалне заштите.

Највећи дио ових финансијских средстава усмјерен је на исплату ограничене финансијске помоћи. Ограничена финансијска помоћ овим правилником дефинисана је као друга материјална помоћ, те подразумијева помоћ која се утврђује у износу од 20% од основице за издржавање једног члана домаћинства, а која се за сваког сљедећег члана домаћинства увећава за 10% од исте основице. Износ ове новчане накнаде не може прећи износ од 50% од основице. Право на ову врсту помоћи утврђује се рјешењем надлежних центара за социјални рад.

Такође, Министарство је у 2018. години осигуравало средства за смјештај у установама социјалне заштите, и то: једно дијете у КЈУ „Дом за дјецу без родитељског старања“ Сарајево, једно дијете у СОС Дјечије село Сарајево, једно лице у ЈУ „Завод за збрињавање ментално инвалидних лица“ Пазарић и једно дијете у ЈУ „Дјечији дом Мостар“. За ове намјене у 2018. години утрошено је 26.731 КМ.

4. ОБРАЗОВАЊЕ

Правилником о начину остваривања права на образовање лица којима је призната међународна заштита у БиХ прописан је начин на који избјеглице и странци под супсидијарном заштитом похађају предшколско, основно, средње и високо образовање у БиХ.

Високо образовање избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом осигурава се у складу с важећим законодавством којим се уређује ова област у БиХ (у ФБиХ на нивоу кантона, у РС-у на нивоу ентитета), те Министарство не осигурава финансијска средства ни за редовно, ни за ванредно високо образовање ових лица.

Сва дјеца укључена су у образовни систем у БиХ како у предшколски одгој и образовање, тако и у основно, средње и високо образовање. Дјеца су такође укључена и у продужене боравке, играоничке групе, секције, курсеве и сл.

Школску 2018/2019. годину похађа укупно 28 дјеце, од чега 23 дјеце похађа основну школу а 5 дјеце средњу школу. На подручју Кантона Сарајево школује се 12 дјеце (1 странац под супсидијарном заштитом и 11 избјеглица), а 16 је на подручју Града Мостара (16 избјеглица).

За сву дјецу БХИЖ је заговарао да добију уџбенике и школски прибор од школе, или преко центра за социјални рад или преко општине. Дјеца која остварују право на дјечији доплатак могу остварити и право на бесплатну ужину.

Школски пријевоз за кориснике Избјегличко-прихватног центра "Салаковац" осигурало је Министарство за средњошколце, Град Мостар за основце, а Министарство образовања КС за ђаке на подручју Сарајева.

6. УПИС У МАТИЧНЕ КЊИГЕ

Правилником о личном стању и упису у матичне књиге чињеница рођења, вјенчања и смрти лица којима је призната међународна заштита у БиХ прописано је да се чињенице рођења, вјенчања или смрти за избјеглице и странце под супсидијарном заштитом у БиХ уписују у матичне књиге под једнаким условима као и за бх. држављане, у складу с позитивним прописима о матичним књигама у ентитетима, Брчко Дистрикту БиХ, међународним инструментима који се примјењују у БиХ у овој области и овим правилником. Избјеглице и странци под супсидијарном заштитом у БиХ упис у матичне књиге врше лично или путем правних заступника (Ваша права БиХ).

7. ПОМОЋ ПРИ УКЉУЧИВАЊУ У БХ ДРУШТВО – ОЛАКШАНА НАТУРАЛИЗАЦИЈА

Према Закону о држављанству БиХ, избјеглице с признатим статусом остварују право на држављанство БиХ под олакшаним условима, односно ако у статусу избјеглице има непрекидан боравак на територији БиХ у трајању од пет година прије подношења захтјева (олакшана натурализација). У том смислу, услови за стицање држављанства за лице са избјегличким статусом су: да је напунило 18 година живота; да му није изречена мјера сигурности протјеривања странаца из земље или заштитна мјера удаљавања странца с територије БиХ од органа чији је легалитет успостављен Уставом и да је ова одлука још увијек на снази; да није осуђивано на издржавање казне за кривична дјела с предумишљајем на дуже од три године у периоду од осам година од подношења захтјева; да се против њега не води кривични поступак, осим ако се доказ о испуњавању овог услова не може разумно захтијевати, те да не представља пријетњу по сигурност БиХ. Поступак добијања држављанства БиХ, у складу са ентитетским законима о држављанству, проводе Министарство унутрашњих послова ФБиХ и Министарство управе и локалне самоуправе РС.

У 2018. години држављанство БиХ добило је седам лица.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈ ЗА 2018. ГОДИНУ

Средства за остваривање права избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом и чланова њихових породица осигуравају се из буџета Министарства и посебног потпројекта који Министарство за сваку буџетску годину потписује с УНХЦР-ом.

За 2018. годину укупан буџет Министарства за финансирање права лица којима је призната међународна заштита у БиХ износио је око 423.000,00 КМ, а коришћен је на име функционисања Избјегличко-прихватног центра „Салаковац“ Мостар, као и за потребе исхране, здравствене и социјалне заштите, пријезова, прибављања личних докумената, образовања и др.

Министарство има добру сарадњу с УНХЦР-ом с којим годинама потписује потпројекат о суфинансирању рада Избјегличко-прихватног центра „Салаковац“ у Мостару. Министарство је у 2018. години усљед повећаног прилива миграната, осигурало и додатна средства укључујући и ребаланс одобрених средстава, у укупном износу од 178.505,00 КМ кроз посебан потпројекат с УНХЦР-ом.

У складу с донесеним подзаконским актима, Министарство исплаћује средства на име здравственог осигурања и социјалне заштите избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом. У 2018. години за остваривање права на здравствену и социјалну заштиту избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом исплаћено је укупно 116.505,37 КМ, од тога за здравствено осигурање 47.146,85 КМ, а за социјалну заштиту 69.358,52 КМ.

БЕСПЛАТНА ПРАВНА И ПСИХОСОЦИЈАЛНА ПОМОЋ

С циљем пружања психосоцијалне помоћи и бесплатне правне помоћи избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом, Министарство има потписане протоколе о сарадњи с невладиним удружењима:

- Босанскохерцеговачком иницијативом жена (БХИЖ) – пружање бесплатне психосоцијалне помоћи избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом и
- Удружењем „Ваша права БиХ“ (ВПБиХ) – пружање бесплатне правне помоћи избјеглицама и странцима под супсидијарном заштитом.

РЕЗИМЕ

Остваривање припадајућих права избјеглица и странаца под супсидијарном заштитом у БиХ уређено је Законом о азилу и подзаконским актима Министарства на једнообразан начин на цијелој територији БиХ. Поступање свих органа власти уређено је уз поштивање уставних и законских надлежности свих нивоа власти - од државног до општинског нивоа. Министарство по питањима остваривања припадајућих права има добру сарадњу са свим представницима власти и цивилним друштвом. На овај начин испуњавају се обавезе државе као потписнице Конвенције о статусу избјеглица из 1951. и Протокола из 1967. године, те у овој области до сада нису забиљежене препоруке нити негативне оцјене од стране међународних и домаћих институција које прате остваривање права лица под међународном заштитом.